

Sygn. akt III PK 103/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 26 marca 2014 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 22 sierpnia 2013 r. i oddalił powództwo K. K. przeciwko C. Spółce z o.o. w P. o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła: I. „rażące naruszenie prawa materialnego polegającego na jego błędnej wykładni oraz niewłaściwym zastosowaniu przez nieuwzględnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności oraz ocenę znajdującego się materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia, a dokładniej”: 1) art. 45 § 1 k.p. polegające na uznaniu, iż likwidacja stanowiska pracy powódki nie była pozorna, przez co zwolnienie powódki z pracy było zasadne, mimo iż przebieg zmian organizacyjnych u pozwanego wskazywał na zamierzone działanie nakierowane na rozwiązanie

stosunku pracy z powódką; 2) art. 8 k.p. polegające na pominięciu okoliczności, że pozwany od dnia 16 marca 2012 r., a więc w czasie biegu okresu wypowiedzenia powódki miał realną możliwość zatrudnienia jej na innym stanowisku, a mimo to w dniu 1 kwietnia 2012 r. zatrudnił nowego pracownika, co bezsprzecznie wskazuje na pozorność likwidacji stanowiska pracy powódki, także ze względu na fakt, że obowiązki na stanowisku p.o. dyrektora ds. agencji celnych oraz referenta agencji celnej pokrywają się w istotnym zakresie; II. naruszenie przepisów postępowania w stopniu, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. polegające na niepełnym uzasadnieniu wyroku, uniemożliwiającym całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do jego wydania, co świadczy o tym, że wyrok zapadł bez należytego rozważenia istotnych w sprawie okoliczności, a nadto że nie jest możliwa jego kontrola w instancji kasacyjnej.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został jej oczywistą zasadnością, „bowiem Sąd drugiej instancji rażąco naruszył art. 45 § 1 oraz art. 8 k.p. uznając, że powódka nie wykazała by przyczyna wypowiedzenia jej umowy o pracę nie była rzeczywista, w sytuacji gdy kolejność zmian kadrowych u pozwanego potwierdza, że awansowanie powódki na stanowisko p.o. dyrektora ds. agencji celnych, a następnie zlikwidowanie go po około 8 miesiącach od tegoż awansu zmierzało wyłącznie do rozwiązania stosunku pracy z powódką; tym bardziej, że w toku biegu dokonanego powódce wypowiedzenia umowy o pracę, tj. od 16 marca 2012 r. istniała u pozwanego możliwość zatrudnienia powódki na innym stanowisku, na którym 1 kwietnia 2012 r. pozwany zatrudnił nowego pracownika. Ponadto przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnione jest niepełnym i lakonicznym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku przez Sąd drugiej instancji, co wskutek naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. uniemożliwiło powódce kasacyjną kontrolę orzeczenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżąca odwołuje się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jednakże uchodzi jej uwadze, że z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego

widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżąca wskazuje na rażące naruszenie przez Sąd drugiej instancji art. 45 § 1 i art. 8 k.p. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż do obrazu art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez Sąd drugiej instancji może dojść jedynie wyjątkowo, a mianowicie tylko wówczas, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera kardynalne braki uniemożliwiające kontrolę kasacyjną, która - wbrew prezentowanemu przez skarżącą stanowisku - nie należy do strony skarżącej, ale do Sądu Najwyższego. Wskazywana przez skarżącą lakoniczność motywów orzeczenia nie jest równoznaczna z niemożnością przeprowadzenia kontroli kasacyjnej (por. postanowienie z dnia 15 listopada 2007 r., II PK 151/07, LEX nr 863974 i powołane w nim orzeczenia), a skarżąca nawet nie precyzuje, na czym miałyby polegać niepełność uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Po drugie, twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej z uwagi na rażącą obrazę przez Sąd drugiej instancji art. 45 § 1 i art. 8 k.p. skarżąca opiera na wywodzie, że przyczyna wypowiedzenia jej umowy o pracę nie była rzeczywista. Tymczasem kwestia pozorności przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę nie należy do sfery prawa, ale leży w płaszczyźnie ustaleń faktycznych, których nie można podważać zarzutami naruszenia prawa materialnego (art. 45 § 1 k.p. - por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2011 r., I PK 237/10, LEX nr 798242 i powołane w nim orzeczenia). Z kolei odwołanie się do konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego (art. 8 k.p.) wymaga wykazania, że działania osoby korzystającej ze swoich praw podmiotowych (w tym przypadku działania strony pozwanej korzystającej z prawa do wypowiedzenia powódce umowy o pracę) są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Prawdliwość zastosowania

(niezastosowania) przepisów zawierających klauzule generalne zależy od konkretnych okoliczności faktycznych danej sprawy, jest ściśle uzależniona od poczynionych ustaleń faktycznych i zindywidualizowanej oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2008 r., II PK 290/07, LEX nr 837058 i powołane w nim orzecznictwo), a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.